

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**İKİNCİ BÖLÜM
KARAR****MUSTAFA BERBEROĞLU BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2015/3324
Karar Tarihi : 26/2/2020

Başkan : Recep KÖMÜRCÜ
Üyeler : Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Yıldız SEFERİNOĞLU

Raportör : Yücel ARSLAN
Başvurucu : Mustafa BERBEROĞLU
Vekili : Av. Duygu DEMİREL

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, sendika işyeri temsilcisi olan başvurusunun atama işleminin iptali talebiyle açılan davanın ehliyet yönünden reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının; görev yerinin değiştirilmesi nedeniyle de sendika hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 23/2/2015 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık görüş bildirmemiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:
7. Başvurucu 1956 doğumlu olup olay tarihinde İzmir Millî Emlak Daire Başkanlığında (Daire Başkanlığı) memur olarak görev yapmaktadır. Başvurucu aynı zamanda Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonuna (KESK) bağlı Büro Emekçileri Sendikası (Sendika) işyeri temsilcisi ve İzmir Şube Denetleme Kurulu üyesidir.

8. Başvurucuya izinsiz olarak işyerine gelmemesi nedeniyle 8/1/2007 tarihinde yazı ile uyarma cezası verilmiştir. Yine kadastro çalışmalarına ilişkin görevini tamamlamasından sonra işyerine dönmesi istenildiği hâlde dönmeyeceğini belirttiği ve aynı tavır daha önce de tekrarladığı, görev dönüşü işyerine geri dönmeyi alışkanlık hâline getirdiği, işyerine sendikal faaliyetlerde bulunması nedeniyle gelemediğini iddia edip görev ve sorumluluklarını savsakladığı belirtilerek söz konusu davranışları nedeniyle kendisine 8/5/2009 tarihinde kınama cezası verilmiştir.

9. Daire Başkanlığının 11/5/2009 tarihli yazısı ile başvurunun Başkanlıklarındaki diğer birimlerde uyum sağlayamayacağı, bu nedenle saymanlıklarda ve müdürlüklerde görev yapmasının uygun olacağı belirtilmiş ve İzmir Gümrük Saymanlık Müdürlüğünde (Sayman Müdürlüğü) yoğunluktan dolayı personele ihtiyaç duyulduğu gerekçesiyle başvuru 25/5/2009 tarihinde Sayman Müdürlüğüne veznedar olarak atanmıştır.

10. Başvurucu, atama işlemine karşı 8/7/2009 tarihinde İzmir 1. İdare Mahkemesinde (İdare Mahkemesi) iptal davası açmıştır. Dava, başvurucau temsilen Sendika tarafından açılmıştır.

11. İdare Mahkemesi 8/7/2010 tarihinde davayı reddetmiştir. İdare Mahkemesi kararında, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 76. maddesi ile 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 18. maddesine yer verdikten ve başvurunun aldığı disiplin cezalarına değindikten sonra Daire Başkanlığında memur olarak görev yaptığı sırada başvurunun işyerindeki işlerini aksattığının ve iş disiplinine aykırı hareket ederek işyerindeki huzuru bozduğunun çeşitli tarihlerde idareciler ve personel tarafından tutulan tutanaklardan anlaşıldığını belirtmiştir. Mahkeme buna göre, Daire Başkanlığında çalışması uygun olmayan başvurunun iş yoğunluğu nedeniyle personel ihtiyacı olan Sayman Müdürlüğüne veznedar olarak atanmasına ilişkin dava konusu işlemlerde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır.

12. Başvurucu, kararı temyiz etmiştir. Danıştay Beşinci Dairesi (Daire) 20/2/2014 tarihinde, temyiz talebini reddetmiş ve kararı onamıştır. Daire kararında; davanın başvuruca adına Sendika tarafından açıldığı, başvurunun dava açılması konusunda Sendikaya başvuruda bulunup dava açılması için yazılı olarak yetki verdiğine yönelik dosyada herhangi bir belgenin bulunmadığı belirtilmiştir.

13. Daire; 4688 sayılı Kanun'un 19. maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendine göre sendika ve üst kuruluşlara -hukuki yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda- üyelerini veya bunların mirasçılarını her derecedeki yargı organları önünde temsil etme ve dava açma hakkı tanındığını, üyesinin isteğine göre uyuşmazlığın çözümünde taraf olarak kendisini temsil etme yetki ve sorumluluğu verildiğini ifade etmiştir. Daire, bu konuda açık bir temsil yetkisi verilmediği sürece sendikanın bireysel uyuşmazlıklar dolayısıyla doğrudan dava yoluna başvuramayacağını, başvurunun Sendikayı yetkili kıldığına ilişkin herhangi bir belgenin dava dosyasında bulunmadığı gerekçesiyle Sendikanın başvuru hakkında tesis edilmiş bireysel işleme karşı dava açma ehliyetinin bulunmadığını belirtmiştir. Daire bu nedenle davanın ehliyet yönünden reddi gerekirken işin esası yönünden inceleme yapılarak karar verilmesinde hukuki isabet bulunmadığını ifade etmiş, bununla birlikte bu hususun sonucu itibarıyla yerinde olan kararın bozulmasını gerektirmediğine karar vermiştir.

14. Başvurucunun Sendikaya yetki verdiğiine dair belgenin dosyada bulunduğu, eksik olduğunun kabulü hâlinde de kolaylıkla tamamlayabilecekleri bir belge olduğu, Dairenin eksikliğinin giderilmesini istemeden davayı reddetmesinin hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu yönündeki iddialarını da içeren kararın düzeltilmesi talebini Daire 28/11/2014 tarihinde reddetmiştir. Karar 23/1/2015 tarihinde tebliğ edilmiştir.

15. Başvurucu 23/2/2015 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

1. Mevzuat Hükümleri

16. 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*Dilekçeler üzerine ilk inceleme*" kenar başlıklı 14. maddesinin (3) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Dilekçeler,

...

c) Ehliyet,

...

yönlerinden sırasıyla incelenir."

17. 2577 sayılı Kanun'un "*İlk inceleme üzerine verilecek kararlar*" kenar başlıklı 15. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Danıştay veya idare ve vergi mahkemelerince yukarıdaki maddenin 3 üncü fıkrasında yazılı hususlarda kanuna aykırılık görülürse, 14 üncü maddenin;

...

b) 3/c, 3/d ve 3/e bentlerinde yazılı hallerde davanın reddine,

...

Karar verilir."

18. 2577 sayılı Kanun'un 31. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda; ... , ehliyet, ... hallerinde ...Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır.

19. 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 51. maddesi şöyledir:

"Dava ehliyeti, medeni hakları kullanma ehliyetine göre belirlenir. "

20. 6100 sayılı Kanun'un 76. maddesi şöyledir:

"(1) Avukat, açtığı veya takip ettiği dava ve işlerde, noter tarafından onaylanan ya da düzenlenen vekâletname aslını veya avukat tarafından onaylanmış aslına uygun örneğini, dava yahut takip dosyasına konulmak üzere ibraz etmek zorundadır.

(2) Kamu kurum ve kuruluşlarının avukatlarına, yetkili amirleri tarafından usulüne uygun olarak düzenlenip verilmiş olan temsil belgeleri de geçerli olup, ayrıca noterce onaylanmasına gerek yoktur."

21. 6100 sayılı Kanun'un 77. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Vekaletnamenin aslını veya örneğini vermeyen avukat dava açamaz ve yargılama ile ilgili hiçbir görev yapamaz. Şu kadar ki, gecikmesinde zarar doğabilecek hallerde mahkeme, vereceği kesin süre içinde vekaletnamesini getirmek koşuluyla avukatın dava açmasına veya usul işlemlerini yapmasına izin verebilir. Bu süre içinde vekaletname verilmez veya asıl taraf yapılan işlemleri kabul ettiğini dilekçeyle mahkemeye bildirmez ise dava açılmamış veya gerçekleştirilen işlemler yapılmamış sayılır."

22. 4688 sayılı Kanun'un 19. maddesinin ikinci fıkrasının olay tarihinde yürürlükte bulunan hâlinin ilgili kısmı şöyledir:

"Sendika ve konfederasyonlar kuruluş amaçları doğrultusunda aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilirler:

...

f) Üyelerin idare ile ilgili doğacak ihtilaflarında, ortak hak ve menfaatlerinin izlenmesinde veya hukuki yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya mirasçılarını, her düzeyde ve derecedeki yönetim ve yargı organları önünde temsil etmek veya ettirmek, dava açmak ve bu nedenle açılan davalarda taraf olmak...."

2. Danıştay Kararları

23. Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulunun 3/3/2006 tarihli ve E.2005/1, K.2006/1 sayılı kararının (İBK) ilgili kısmı şöyledir:

"...

İçtihatları birleştirme istemine konu daire kararlarında, sendikaların, genel düzenleyici işlemlere karşı dava açabilmeleri konusunda içtihat farklılığı bulunmamaktadır. Kamu görevlileri sendika ve üst kuruluşlarının, üyelerinin ortak, ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için kurulmuş tüzel kişilikler olarak diğer tüm tüzel kişilere tanınan kuruluş amaçları çerçevesinde ve bu amaçları gerçekleştirecek ölçüde yetkili organları vasıtasıyla taraf ve dava ehliyetlerinin varlığı karşısında 19'uncu maddenin (f) fıkrasının çıkarılış gayesinin bunlardan başka olduğu açıkça görülmektedir.

4688 sayılı Kanununun 19/f maddesi, sendika ve üst kuruluşlarının, bizzat taraf oldukları hukuki ilişkiler dolayısıyla davacı ve davalı oluş şartları ile ortak çıkarların korunması için tanınan davacı olabilme sıfatından başka, hukuki yardım gerekliliğinin ortaya çıkması durumunda üyelerini veya bunların mirasçılarını her derecedeki yargı organları önünde temsil etmek ve dava açma hakkı tanımaktadır. Bu bağlamda kamu

kyoyucu 19/f maddesi ile sendika ve üst kuruluşları, diğer tüzel kişiliklere genel hükümler uyarınca tanınan taraf olma ve dava açma ehliyetinin dışında, üyelerini ve bunların mirasçılarını temsil etme ve ettirme yetkisi ile donatılmaktadır. Buna göre, söz konusu maddenin sendikalara ve üst kuruluşlarına tanıdığı yetkinin ehliyet değil temsil bağlamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Başka bir anlatımla kanun koyucu, getirdiği bu düzenleme ile, idare tarafından sendika üyesi kamu görevlisi hakkında tesis edilen bireysel (subjektif) işlemler nedeniyle bu ilişkinin tarafı olmayan sendika ve üst kuruluşa, üyesinin isteğine bağlı olarak uyuşmazlığın çözümünde taraf olarak kendisini temsil etme yetki ve sorumluluğu vermektedir.

Gerek metindeki terimlere bağlı olarak maddenin yorumu, gerekse madde gerekçesi ile konuya ilişkin tarihsel süreç ve mevzuatımızda yapılan değişiklikler dikkate alındığında, kamu görevlileri sendika ve üst kuruluşlarının, sendika üyesi olan kamu görevlisinin isteği üzerine, statüsü ve bu statüsünden kaynaklanan hak, yükümlülük, görev ve sorumlulukları ile atama, nakil, disiplin ve personel hukukuna ilişkin diğer düzenlemelere dayalı olarak, üyeleri hakkında tesis edilen bireysel (subjektif) işlemlere karşı, üyelerini temsilen avukatları aracılığıyla dava açabilecekleri ve bu nedenle açılan davalarda taraf olabilecekleri sonucuna ulaşılmaktadır.

SONUÇ: 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun 19'uncu maddesinin (f) bendi uyarınca kamu görevlileri sendikaları ve üst kuruluşlarının üyeleri hakkında tesis edilen bireysel (subjektif) işlemlere karşı üyelerini temsilen dava açma ve bu nedenle açılan davalarda taraf olma hakkı bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, içtihadın Danıştay Beşinci ve İkinci Daire kararları doğrultusunda birleştirilmesine 3/3/2006 günlü birinci toplantıda Kurul üye tamsayısının salt çoğunluğu ile karar verildi."

24. Danıştay Altıncı Dairesinin E.2019/1369 sayılı ara kararının ilgili kısımları şöyledir:

"Uyuşmazlığın çözümlenebilmesi için:

...

Davacı Buca Belediye Başkanlığından:

1-a- 1136 sayılı Avukatlık Kanununun; "Avukatlığın mahiyeti" başlıklı 1. maddesi: "Avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir", "Avukatlığın amacı" başlıklı 2. maddesi: "Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır.", "Yalnız avukatların yapabileceği işler" başlıklı 35. maddesi: "Kanun işlerinde ve hukuki meselelerde mütalaa vermek, mahkeme, hakem veya yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda gerçek ve tüzel kişilere ait hakları dava etmek ve savunmak, adli işlemleri takip etmek, bu işlere ait bütün evrakı düzenlemek, yalnız baroda yazılı avukatlara aittir.", "İşlerin stajiyer veya sekreterle takibi, dava dosyalarının incelenmesi ve dosyadan örnek alma" başlıklı 46. maddesi: "Avukat veya stajyer, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kağıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez." hükümlerini düzenleme altına almıştır. 6100 sayılı Hukuk

Muhakemeleri Kanununun "Vekâletnamenin ibrazı" başlıklı 76. maddesinin 1. fıkrası: "Avukat, açtığı veya takip ettiği dava ve işlerde, noter tarafından onaylanan ya da düzenlenen vekâletname aslını veya avukat tarafından onaylanmış aslına uygun örneğini, dava yahut takip dosyasına konulmak üzere ibraz etmek zorundadır." hükmünü düzenlemiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanununun; "Örnek çıkarabilme ve tebligat yapabilme hakkı başlıklı 56. maddesinin 1. fıkrasında; "Usulüne uygun olarak düzenlenen ve avukata verilmiş olan vekaletname 52 nci maddede yazılı dosyada saklanır. Avukat, bu vekaletnamenin örneğini çıkarıp aslına uygunluğunu imzası ile onaylayarak kullanabilir. Avukatın çıkaracağı vekaletname örnekleri bütün yargı mercileri, resmi daire ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler için resmi örnek hükmündedir.", aynı Kanunun 56. maddesinin 5. fıkrasında; "Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tekil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekâletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekâletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekâletname hükmündedir.", 6.fıkrasında; "Vekâletnameler Türkiye için tek tip olup, vekâletnamenin biçim ve içeriği Türkiye Barolar Birliği ile Türkiye Noterler Birliği tarafından hazırlanır." hükmü yer almıştır.

Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Kanunu Yönetmeliğininin 18. maddesinin 2. fıkrasında; "Avukatlar veya avukatlık ortaklıkları, başkasını tekil etme yetkisini taşıdıkları tüm vekâletnameleri kapsayacak şekilde tek bir genel ya da ayrı ayrı özel yetki belgesi düzenleyerek; bir başka avukatı veya avukatlık ortaklığını müvekkilleri adına vekil tayin edebilirler. Vekaletname hükmünde olan bu yetki belgesi; tüm yargı mercileri ile resmi ve özel kişi, kurum ve kuruluşlar için hukuken vekaletname işlev ve etkisi taşır. Yetki belgesinde yetki verenin ve yetkilendirilenin adı, soyadı, barosu, sicil ve vergi numarası ve bu maddenin birinci fıkrasında yazılı hususların yer alması gereklidir." hükmüne yer verilmiştir.

659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 6. maddesinin 5. fıkrası: "İdareleri vekil sıfatıyla temsile yetkili olan hukuk birimi amiri, hukuk müşaviri ve avukatların bir listesi, idaresince yazılı olarak veya Adalet Bakanlığınca belirlenen esaslar dairesinde elektronik ortamda ilgili Cumhuriyet başsavcılığına, bölge idare mahkemesi başkanlıklarına verilir. Bu listeler, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından adli yargı çevresinde, bölge idare mahkemesi başkanlığınca idari yargı çevresinde bulunan mahkemelere gönderilir. Yüksek mahkemeler ve bölge adliye mahkemesindeki duruşmalarda temsil yetkisini kullanacakların isimleri ilgili mahkemelerin başsavcılıklarına veya başkanlıklarına bildirilir. Listede isimleri yer alanlar, baroya kayıt ve vekaletname ibrazı gerekmeksizin idare vekili sıfatıyla her türlü dava ve icra işlemlerini takip edebilirler. Vekil sıfatıyla temsil yetkisi sona erenlerin isimleri anılan mercilere aynı usulle derhal bildirilir." hükmünü düzenlemiştir.

Anılan hükümler doğrultusunda, davayı takip etme yetkisinin baroya kayıtlı avukatlara tanınmış olduğu, bu yetkinin yasal düzenleme gereği noter tarafından onaylanan ve düzenlenen vekaletname ibrazını gerektirdiği düzenlenmesi nedeniyle davacı idare 5018 sayılı Kanun kapsamında sayılan genel bütçeli ve özel bütçeli kurumlardan olmadığından temsil belgesi ile davayı takip edemeyeceği, davayı takip yetkisi kendisine usulüne uygun olarak verilmiş avukatın davayı açarken bu vekaletnameyi sunması gerektiği sonucuna ulaşıldığından davacı idarenin vekilinden vekaletnamenin aslının veya bir örneğinin istenilmesine,...

d- Davacının istenilen belgeleri sunmaması ve harç ile yargılama giderlerini tamamlamaması halinde davanın açılmamış sayılacağına karar verileceğinin hatırlatılmasına,

...

Ara kararı gereğinin yerine getirilmesi için davalı idareye 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 20. maddesi uyarınca (30) gün süre verilmesine,..."

25. Danıştay Onuncu Dairesinin 18/2/2019 tarihli ve E. 2014/4582 sayılı ara kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Uyuşmazlığın çözümünde gerekli görüldüğünden;

Davacıdan:

Dava dilekçesinin davacı [...] İnş. Turz. Gıda Eğitim San. ve Tic. Ltd. Şti. vekili Av. [A.O.B.] tarafından imzalandığı, ancak davacı şirket adına Av. [A.O.B.]'ye vekaletname veren [N. Ö.]'nin davacı şirketi temsil etme yetkisi bulunduğunu gösteren temsil belgesi ve imza sirkülerinin eklenmediği anlaşıldığından temsil belgesi ve imza sirküleri örneklerinin istenmesine,

Ara kararı gereğinin yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren davacıya otuz (30) gün süre verilmesine,..."

26. Danıştay Onuncu Dairesinin 10/2/2016 tarihli ve E. 2016/319 sayılı ara kararının ilgili kısmı şöyledir:

...Dava dilekçesinin Şırnak Barosu Başkan yardımcısı sıfatıyla Av. [S.T.] tarafından imzalandığı, ancak davacı baroyu temsile yetkili olduğuna ilişkin yetki belgesinin ve imza sirkülerinin eklenmediği anlaşıldığından temsil belgesi ve imza sirküleri örneklerinin istenmesine, ara kararı gereğinin yerine getirilmesi için davacıya kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine ..."

27. Danıştay Onuncu Dairesinin 13/10/2014 tarihli ve E. 2014/4611 sayılı ara kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Dava dilekçesinin Kızıltepe Ziraat Odası Başkanı sıfatıyla [B.D.] tarafından imzalandığı, ancak davacı odayı temsile yetkili olduğuna ilişkin yetki belgesinin ve imza sirkülerinin eklenmediği, dava dilekçesinde bulunan imza ile dilekçeye eklenen genel kurul seçim tutanağında yer alan [B.D.]'ye ait imzanın açıkça birbirinden farklı olduğu anlaşıldığından, temsil belgesi ve imza sirküleri örneklerinin istenmesine, ara kararı gereğinin yerine getirilmesi için davacıya kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine ..."

B. Uluslararası Hukuk

1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

28. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyuşmazlıklar ... konusunda karar verecek olan, ... bir mahkeme tarafından ... görülmesini isteme hakkına sahiptir..."

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İctihadı

29. İlgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihadı için bkz. *Remzi Altuntaş*, B. No: 2014/13905, 9/11/2017, §§ 32-35.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

30. Mahkemenin 26/2/2020 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Mahkemeye Erişim Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

31. Başvurucu; Danıştayın yetki belgesi eksikliği nedeniyle davanın ehliyet yönünden reddi gerektiği şeklindeki gerekçesine ilişkin olarak dilekçe ekinde söz konusu belgeye yer verildiğini, kendilerince kolaylıkla tamamlanabilecek bu eksikliğin tamamlanması yönünde de Mahkemenin bir kararının bulunmadığını belirterek bu durumun adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini iddia etmiştir.

2. Değerlendirme

32. Anayasa'nın "*Hak arama hürriyeti*" kenar başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

33. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun yukarıda yer verilen şikâyetlerinin özü, idari işlemin iptali istemiyle açtığı davada Sendika tarafından temsil edilmesine ilişkin yetki belgesinin dosyada yer almadığı gerekçesiyle esasının incelenmemesidir. Bu itibarla başvuru hakkı kapsamında incelenmiştir. Her ne kadar ilk derece mahkemesince işin esası incelenmişse de temyiz sırasında Danıştay Dairesi, davanın ehliyet yönünden reddi gerektiği sonucuna varmış ve ilk derece mahkemesinin kararını bu gerekçe ile onamıştır. Bu durumda başvuruya konu nihai karar Danıştay Dairesinin onama kararı olup değerlendirme bu karara ilişkin olacaktır.

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

34. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine ilişkin başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Hakkın Kapsamı ve Müdahalenin Varlığı

35. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddiada bulunma ve savunma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir.

Dolayısıyla mahkemeye erişim hakkı, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan hak arama özgürlüğünün bir unsurudur (*Özbakım Özel Sağlık Hiz. İnş. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.*, B. No: 2014/13156, 20/4/2017, § 34; *Mehmet Ziyat Özdemir*, B. No: 2014/13899, 12/6/2018, § 37).

36. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan hak arama özgürlüğü, bir temel hak olmanın yanında diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biridir. Bu bakımdan davanın bir mahkeme tarafından görülebilmesi ve kişinin adil yargılanma hakkı kapsamına giren güvencelerden faydalanabilmesi için ilk olarak kişiye iddialarını ortaya koyma imkânının tanınması gerekir. Diğer bir ifadeyle dava yoksa adil yargılanma hakkının sağladığı güvencelerden yararlanmak mümkün olmaz (*Mohammed Aynosah*, B. No: 2013/8896, 23/2/2016, § 33).

37. Bireyin kamu makamları tarafından kamu gücü kullanılarak hakkında gerçekleştirilen ve sonuçları itibarıyla hukuksal durumunu, dolayısıyla menfaatini etkileyen bir idari işlemle ilgili uyumsuzluğun mahkeme önünde incelenmesi imkânından yoksun bırakılması mahkemeye erişim hakkına müdahale teşkil edebilir.

38. Bireysel başvuruya konu olayda başvuruçunun görev yerinin değiştirilmesine ilişkin atama işleminin uyumsuzluk konusu edildiği bir idari dava söz konusudur. Söz konusu dava başvuruçuyu temsilen Sendika tarafından açılmıştır. Danıştayın temyiz aşamasında, başvuruçuyu temsil yetkisinin Sendikaya verildiğine dair belgenin dosyada bulunmadığı gerekçesiyle davanın ehliyet yönünden reddi gerektiğini belirterek uyumsuzluğun esasını incelememesi nedeniyle başvuruçunun mahkemeye erişim hakkına yönelik bir müdahalenin bulunduğu görülmektedir.

ii. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

39. Anayasa'nın 13. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, ... yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, ... ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

40. Yukarıda anılan müdahale, Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşullara uygun olmadığı takdirde Anayasa'nın 36. maddesinin ihlalini teşkil edecektir. Bu sebeple müdahalenin Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve somut başvuruya uygun düşen, kanun tarafından öngörülme, haklı bir sebebe dayanma, ölçülülük ilkesine aykırı olmama koşullarına uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekir.

(1) Kanunilik

41. Somut başvuruda davanın esasının incelenmemesi yönündeki mahkeme kararının idari işlemlere karşı iptal davası açılabilmesi için öngörülen ehliyet koşulunun bulunmadığı gerekçesine dayandığı görülmektedir. İdari yargıya ilişkin usul hukuku kuralları kapsamında davanın ehliyet yönünden reddi şeklindeki müdahalenin 2577 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerine dayandığı ve dolayısıyla başvuruçunun mahkemeye erişim hakkına yönelik müdahalenin kanuni dayanağının mevcut olduğu anlaşılmıştır.

(2) Meşru Amaç

42. Anayasa'nın 36. maddesinde hak arama özgürlüğü için herhangi bir sınırlama nedeni öngörülmemiş olmakla birlikte bunun hiçbir şekilde sınırlandırılması mümkün olmayan mutlak bir hak olduğu söylenemez. Özel sınırlama nedeni öngörülmemiş hakların da hakkın doğasından kaynaklanan bazı sınırları bulunduğu kabul edilmektedir. Ayrıca hakkı düzenleyen maddede herhangi bir sınırlama nedenine yer verilmemiş olsa da Anayasa'nın başka maddelerinde yer alan kurallara dayanılarak bu hakların sınırlandırılması mümkün olabilir. Dava açma hakkının kapsamına ve kullanım koşullarına ilişkin bir kısım düzenlemenin hak arama özgürlüğünün doğasından kaynaklanan sınırları ortaya koyan ve hakkın norm alanını belirleyen kurallar olduğu açıktır. Ancak bu sınırlamalar Anayasa'nın 13. maddesinde yer alan güvencelere aykırı olamaz (*Yusuf Bilin*, B. No: 2014/14498, 26/12/2017, § 53; *AYM*, E.2015/96, K.2016/9, 10/2/2016, § 10).

43. İlk olarak ehliyet yönünden yapılan müdahaleler, idari makamlar tarafından gerçekleştirilen ve bireyin menfaatini etkileyen işlemlerin temsil yetkisi bulunmayan kişilerce uyumsuzluk konusu yapılması, bir diğer ifadeyle kişilerin izni ve temsil yetkisinin devri söz konusu olmaksızın dava açma hakkının başkalarına kullanılması gibi kişilerin menfaatlerini doğrudan etkileyen ve aleyhlerine hukuk dünyasında kesin hüküm oluşmasına yol açabilecek teşebbüslerin önlenmesi meşru amacına yöneliktir. İkinci olarak ise hem yargının hem de idarenin sürekli ve gereksiz bir biçimde meşgul edilip işleyemez hâle gelmesini engellemek, bu suretle gerek yargı hizmetinin gerekse idarenin asli görevi olan kamu hizmetlerinin hızlı, düzenli ve etkin biçimde yürütülmesini sağlamak düşüncesiyle kendisine usulüne uygun şekilde temsil yetkisi verilmeyen kişilerce dava açılması durumunda uyumsuzlukların esasının incelenmemesi yönünde düzenlenen idari yargıya ilişkin bu usul ile usul ekonomisi gözetilmiştir.

44. Yargılama usullerinin düzenlenmesinde usul ekonomisinin gözetilmesi, bu suretle iyi adalet yönetiminin de sağlanarak kamu yararının gerçekleştirilmesi Anayasa'nın 2. maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesinin gereklerinden biridir. Dolayısıyla usul ekonomisi ile iyi adalet yönetimi ilkesi gözetilerek idari işlemlerin dava konusu edilebilirliğinin belli koşullara bağlanması mümkündür (*Levent Tütüncü*, B. No: 2015/3690, 18/7/2018, § 48).

45. Somut olayda usul kurallarını yorumlayan derece mahkemesinin davanın başvuru adına sendika tarafından açıldığı, başvuruçunun dava açılması konusunda Sendikaya başvuruda bulunup dava açılması için yazılı bir yetki vermediğinin dosyadan anlaşıldığını belirterek davanın esasını incelememesinin yukarıda değinilen başkalarının hak ve menfaatlerinin korunması ile kamu yararının gerçekleştirilmesine yönelik meşru bir amaca dayandığı sonucuna ulaşılmıştır.

(3) Ölçülülük

(a) Genel İlkeler

46. Anayasa Mahkemesi; bireysel başvuru kapsamında yaptığı değerlendirmelerde kişinin mahkemeye başvurmasını engelleyen veya mahkeme kararını anlamsız hâle getiren, bir başka anlatımla mahkeme kararını önemli ölçüde etkisizleştiren sınırlamaların mahkemeye erişim hakkını ihlal edebileceğini ifade etmiştir (*Özkan Şen*, B. No: 2012/791, 7/11/2013, § 52).

47. Ölçülülük ilkesi *elverişlilik*, *gereklilik* ve *orantılılık* olmak üzere üç alt ilkedен oluşmaktadır. *Elverişlilik* öngörülen müdahalenin ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını, *gereklilik* ulaşılmak istenen amaç bakımından müdahalenin zorunlu olmasını yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ulaşılmamasının mümkün olmamasını, *orantılılık* ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengeyin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir (AYM, E.2011/111, K.2012/56, 11/4/2012; E.2016/16, K.2016/37, 5/5/2016; *Mehmet Akdoğan ve diğerleri*, B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 38).

48. Mahkemeye erişim hakkının sınırlanması için seçilen aracın öngörülen amaca ulaşılabilmesi bakımından elverişli olması gerekir. Ayrıca seçilen araç bu hakkı en az zedeleyici nitelikte bulunmalıdır. Bununla birlikte hakkı daha az zedeleyen aracın tercih edilmesi gerektiğinin söylenebilmesi için söz konusu araç aynı amacı gerçekleştirmeye elverişli olmalıdır. Daha hafif sınırlama teşkil eden aracın tercih edilmesi hâlinde öngörülen amaç gerçekleşmeyecek ise daha ağır müdahale oluşturan aracın seçimi hususundaki tercih, Anayasa'ya aykırı olmaz. Bunun dışında hangi müdahale aracının tercih edileceği hususunda kamu otoritelerinin belli ölçüde takdir yetkisi bulunmaktadır.

49. Öte yandan mahkemeye erişim hakkına yönelik müdahaleler orantılı olmalıdır. Orantılılık, amaç ile araç arasında adil bir denge kurulmasını gerektirmektedir. Buna göre mahkemeye erişim hakkına getirilen sınırlamayla ulaşılmak istenen meşru amaç ve başvuruçunun mahkemeye erişim hakkından yararlanmasındaki bireysel yarar arasında makul bir orantı kurulmalıdır. Hedeflenen amaca ulaşıldığında elde edilecek kamusal yararlar kıyaslandığında sınırlama ile kişiye yüklenen külfetin aşırı ve orantısız olmaması gerekir.

(b) İlkelerin Olaya Uygulanması

50. Somut olayda başvuruçucu adına tesis edilen naklen atama işlemine karşı başvuruçucuyu temsilen Sendika tarafından dava açılmıştır. Danıştay 4688 sayılı Kanun'un 19. maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendi uyarınca -başvuruçucu tarafından Sendikaya temsil yetkisi verilmesi koşuluyla- Sendikanın başvuruçucu adına idari dava açabileceğini kabul etmiş ancak başvuruçunun Sendikaya açık bir temsil yetkisi vermemiş olması sebebiyle Sendikanın başvuruçucu adına dava açma yetkisinin bulunmadığını ifade etmiştir. Başvuruçucu; Sendikaya yetki verdiğiine dair belgenin dosyada bulunduğunu, kaldı ki eksik olduğunun kabulü hâlinde de kolaylıkla tamamlayabilecekleri bir belge olduğunu belirterek karar düzeltme yoluna başvurmuş ise de karar düzeltme talebi Daire tarafından reddedilmiştir.

51. Usulüne uygun olarak yetkilendirilmeyen kişilerin başkalarını temsilen dava açmasının önlenmesini temin edecek usul mekanizmalarının oluşturulması oldukça önemlidir. Ehliyetsiz kişilerin açtıkları davaların incelenmeksizin reddedilmesinin gerek adına dava açılan kişinin haklarının korunması gerekse yargı mercilerinin gereksiz yere meşgul edilmesinin önlenmesi bakımından elverişli bir araç olduğu hususunda tartışma bulunmamaktadır.

52. Bununla birlikte mahkemeye erişim hakkına yapılan müdahalenin gerekli olup olmadığı da incelenmelidir. Davanın ehliyet yönünden reddi hâlinde yeni bir dava açılmasının neredeyse imkânsız olduğu gözetildiğinde bu araca ancak son çare olarak başvurulması gerekmektedir. Gerçekten idari yargılama usulünde dava açma süreleri nispeten

kısa olup hak düşürücü süre niteliğindedir. İdari yargıda açılan bir davanın ehliyet yönünden reddedilmesi hâlinde süresi içinde yeni bir dava açılması hemen hemen imkânsızdır. Bu husus gözetildiğinde idari davanın ehliyet yönünden reddinin mahkemeye erişim hakkına yönelik oldukça ağır bir müdahale niteliği taşıdığı kolaylıkla ifade edilebilir. Dolayısıyla bu nitelikteki ağır bir müdahaleye ancak daha hafif, alternatif bir aracın bulunmaması hâlinde müraعات edilebilmelidir.

53. 2577 sayılı Kanun'un 31. maddesi ehliyet yönünden 6100 sayılı Kanun'a atfta bulunmuştur. 6100 sayılı Kanun'da temsil ve yetki belgesinin eksik olması hâlinde davanın doğrudan reddedilmesini önleyecek mekanizmalar getirilmiştir. Söz konusu Kanun'un 51. maddesi ile 77. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan hükümler yetki belgesinin eksik olması hâlinde bunun tamamlanmasını öngörmüştür. Danıştay İBK'da belirtildiği üzere 4688 sayılı Kanun'la getirilen imkân da temsille ilgili bir meseledir. Dolayısıyla dava açılırken verilmesi gereken temsil yetkisinin gerçekten verilip verilmediğinin ara kararıyla ortaya konulması mümkündür. Nitekim yukarıda yer verilen Danıştay kararlarında da eksikliğin ara kararıyla giderilmesi yolunda bir uygulamanın bulunduğu görülmektedir. Bu uygulamanın temel hakların kullanılmasının asıl, sınırlandırmanın ise istisnai olduğu yaklaşımına daha uygun olduğu tartışmasızdır.

54. Belirtilen mevzuat hükümleri ve Danıştay kararları gözetildiğinde eksikliğin tamamlanması şeklinde daha hafif bir müdahale aracının da mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Ancak somut olayda Danıştay daha başta en ağır olan müdahale aracını seçmiştir. Danıştay eksik belgeyi tamamlama yoluna başvurmamış gibi daha hafif olan bu müdahale aracına başvurmamasının nedenine ve bu aracın *öngörülen meşru amaca* ulaşmayı sağlayamayacağına ilişkin bir açıklama da yapmamıştır. Üstelik Danıştay 6100 sayılı Kanun'un davanın doğrudan reddedilmesini önleyecek söz konusu hükümlerinin somut davada neden uygulanamayacağını da tartışmamıştır. Nihayetinde Danıştayın bu yorumunun başvuruçunun mahkemeye erişimini imkânsız kıldığı açıktır.

55. Bu itibarla Danıştayın başvuruçunun tarafından kolaylıkla sunulabileceği konusunda tereddüt bulunmayan yetki belgesini tamamlamaksızın katı bir yorumla davanın ehliyet yönünden reddine karar vermek suretiyle ulaşılmak istenen amaç için daha hafif bir müdahale aracı yerine en başta başvuruçunun mahkemeye erişimini imkânsız kılan ağır bir aracı tercih etmesinin gereklilik ilkesine uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

56. Açıklanan gerekçelerle başvuruçunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Sendika Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

57. Başvuruçunun uluslararası sözleşmeler ile Anayasa ve ilgili mevzuata hükümlerine değindikten sonra atama işlemi ile üstlenmiş olduğu Sendika işyeri temsilciliği görevini yapmasının engellendiğini, görev yeri değişikliği nedeniyle fiilen bu görevi yapmasının olanaksız hâle geldiğini ileri sürmüştür. Başvuruçunun atama işlemi nedeniyle 4688 sayılı Kanun'da yer alan güvencelere aykırı davranıldığı, derece mahkemelerinin kararlarında sendika işyeri temsilciliği görevinin hiç dikkate alınmadığını, idarenin gerçeğe aykırı tutanaklarla atamayı hukuka uygun hâle getirmeye çalıştığını ifade etmiş ve bu suretle sendika hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

58. Somut başvuruya konu Danıştay Dairesinin onama kararının Anayasa'nın 36. maddesi kapsamında mahkemeye erişim hakkını ihlal ettiği sonucuna varıldığından başvuru bu başlık altında ileri sürdüğü şikâyetler hakkında bu aşamada ayrıca değerlendirme yapılmasına gerek görülmemiştir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

59. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Esas inceleme sonunda, başvuru hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir... ”

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuru lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

60. Başvuru, mağduriyetinin giderilmesi ve ihlal tespiti talebinde bulunmuştur.

61. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Mahkeme diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına da işaret etmiştir (*Aliğül Alkaya ve diğerleri* (2), B.No: 2016/12506, 7/11/2019).

62. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan*, §§ 55, 57).

63. İhlalin mahkeme kararından kaynaklandığı durumlarda Anayasa Mahkemesi, 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 79. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca, ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili mahkemeye gönderilmesine hükmeder. Anılan yasal düzenleme, usul hukukundaki benzer hukuki kurumlardan farklı olarak ihlali ortadan kaldırmak amacıyla yeniden yargılama sonucunu doğuran ve bireysel başvuruya özgülenen bir giderim yolunu öngörmektedir. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararına bağlı olarak

yeniden yargılama kararı verildiğinde usul hukukundaki yargılamanın yenilenmesi kurumundan farklı olarak ilgili mahkemenin yeniden yargılama sebebinin varlığını kabul hususunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir karar kendisine ulaşan mahkemenin yasal yükümlülüğü, ilgilinin talebini beklemeksizin Anayasa Mahkemesinin ihlal kararı nedeniyle yeniden yargılama kararı vererek devam eden ihlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemleri yerine getirmektir (*Mehmet Doğan*, §§ 58, 59; *Aligül Alkaya ve diğerleri (2)*, §§ 57-59, 66, 67).

64. İncelenen başvuruda mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla ihlalin Danıştay Dairesinin kararından kaynaklandığı anlaşılmıştır.

65. Bu durumda mahkemeye erişim hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Yapılacak yeniden yargılama ise bireysel başvuruya özgü düzenleme içeren 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda yapılması gereken iş yeniden yargılama kararı verilerek Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere Danıştay Dairesine iletilmek üzere ilgili mahkemeye gönderilmesine karar verilmesi gerekmektedir.

66. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 226,90 TL harç ve 3.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.226,90 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA**,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının **İHLAL EDİLDİĞİNE**,

C. Kararın bir örneğinin adil yargılanma hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için Danıştay Beşinci Dairesine iletilmek üzere İzmir 1. İdare Mahkemesine (E.2009/928, K.2010/994) **GÖNDERİLMESİNE**,

D. 226,90 TL harç ve 3.000 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.226,90 TL yargılama giderinin **BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE**,

E. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal **FAİZ UYGULANMASINA**,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 26/2/2020 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M.Emin KUZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU